

АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО АНАЛІЗУ ПРОЯВУ ДИЛЕМИ ІНВЕСТУВАННЯ В ЕКОНОМІЦІ

доц. Крапивний І.В., асист. Омеляненко В.А., студент гр. ІН-21 Демиденко Ю.С.

В умовах обмеженості фінансового капіталу з'являється «дилема інвестування» – інформаційний сектор або традиційні галузі економіки, що суперечить ідеї їх органічного співрозвитку.

Сектор інформаційних технологій володіє дуже високим потенціалом зростання прибутку і більш привабливий для інвесторів, за рахунок можливості отримання надприбутку на тиражуванні інформаційних продуктів.

Дуже важливо відзначити, що пов'язані комерційні ризики в ІТ-сфері набагато вище, і тільки з цієї причини досить широка група підприємців ніколи не буде інвестувати кошти в даний сектор, особливо в умовах наявності високорентабельних проектів в інших галузях.

Кожного дня тисячі інвесторів вирішують дилему: купити сьогодні чи ні? Які ціни будуть завтра, за тиждень, рік? Якщо б були відомі відповіді на ці прості, з першого погляду, питання торгівля була б дуже простою справою.

Наступною складовою дилеми інвестування є рішення засновників про фінансування, які приймаються на ранніх етапах життєвого циклу ІТ-стартапа та мають довгострокові наслідки для його росту і контролю. Особлива увага приділяється питанням формування та функціонування ради директорів, що нерідко стає каналом впливу інвесторів на стартап [1].

Приймаючи рішення, що стосуються інвестування, варто проявляти обачність через: а) можливі нестиковки між залученням зовнішнього капіталу та збереженням контролю над стартапом; б) природних схильностей засновника, що можуть привести до втрат. Перш ніж погоджуватися на певні умови, засновник повинен обміркувати можливі наслідки зовнішнього фінансування, стримати свій оптимізм і по можливості знайти аргументи при веденні переговорів.

Значно впливаю на фінансову стратегію ІТ-стартапа галузь, макроекономічні умови, рівень капітаємності та обрана бізнес-модель. Однак навіть якщо всі ці фактори підштовхують до пошуку інвесторів, деякі засновники воліють відмовитися від зовнішніх джерел фінансування. Звичайно такі підприємці прагнуть зберегти контроль над стартапом, щоб приймати всі рішення самостійно та не витратити час на переговори.

Інвестиційну дилему також можна охарактеризувати порівнянням: «страх vs жадібність». Це означає, що інвестор порівнює ризик втрати доходу і капіталу із отриманим доходом за умови інвестування своїх коштів в ту чи іншу галузь. І чим більшою є сума можливого прибутку, тим більший ризик.

Теоретиками вже обгрунтовано тезу, що звичне реальне інвестування означає реалізацію консервативного сценарію розвитку підприємства. Тож дана дилема в цьому контексті являє собою протиріччя інноваційної та власне інвестиційної складових бізнес-процесу. Однак, можна стверджувати, що у лідерах опиняються лише ті інвестори (на мікрорівні) та ті економічні системи (на макрорівні), що зможуть забезпечити максимальний ступінь інноваційності при інвестуванні.

Основна дилема, яку необхідно вирішити та обгрунтувати за допомогою фінансових критеріїв – який з варіантів проекту прийняти: 1) використати більш досконале та дороге устаткування, збільшуючи капітальні витрати, або 2) придбати менш дороге устаткування та збільшити поточні витрати.

Варто зауважити, що нині інвестори переміщують деякі активи до короткострокових інвестиційних фондів і в інші інвестиції з фіксованим доходом (це

можуть бути як підприємства, так і облігації чи акції), щоб спробувати отримати віддачу від своїх грошей. Проте, багато хто приймає навіть великі ризики, звертаючись до неякісних негодящих облігацій або позикових засобів.

На макрорівні продовжує падати попит на інвестиції в реальний сектор. Очевидно, що більшість цих підприємств з неконкурентоспроможним основним капіталом у силу відсутності попиту на свою продукцію (у тому числі при її реалізації з застосуванням платіжних сурогатів) позбавлені перспективи самостійно сформувати інвестиційно-фінансові ресурси для відновлення виробництва та реконструкції. Інакше кажучи, вони значною мірою втрачені як джерело національних валових заощаджень.

Звідси випливають два принципово важливих для вироблення стратегії виходу з інвестиційної кризи тези.

Перший – про відсутність реальних шансів на масове (фронтальне) відновлення за рахунок внутрішніх нагромаджень застарілого виробничого капіталу по широкому фронті галузей і виробництв.

Другий – про необхідність опори при виведенні економіки на траєкторію розвитку головним чином на поки ще конкурентоздатну частину виробничого апарата країни, що випускає продукцію, що абсорбується внутрішнім і зовнішнім ринками.

1. Вассерман Н. Главная книга основателя бизнеса: Кого брать с собой, как делить прибыль, как распределять роли и другие вопросы, которые надо решить с самого начала = The Founder's Dilemmas Anticipating and Avoiding The Pitfalls that Can Sink a Startup. – М.: Альпина Паблшер, 2014. – 364 с.

2. Водянов А. Дилемма инвестиционной стратегии государства / А. Водянов // Российский экономический журнал. – 1997. – № 10. – С. 12-20.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 78-79.